

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาร่วมสวนสัตว์เชียงใหม่ รวมถึงปัจจัยที่มีผลต่อการมาเที่ยวสวนสัตว์เชียงใหม่ของนักท่องเที่ยวชาวไทย และการประเมินมูลค่าความเต็มใจที่จะจ่ายสำหรับการเข้าชมสวนสัตว์เชียงใหม่ของนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาเที่ยวยังจังหวัดเชียงใหม่ทั้งที่ค้างคืนและเดินทางไปกลับ ที่มาเที่ยวชมสวนสัตว์เชียงใหม่ จำนวน 300 คน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา และใช้ค่าสถิติทดสอบในการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการมาเที่ยวชมสวนสัตว์เชียงใหม่ ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยด้านราคา ปัจจัยด้านกิจกรรมของสวนสัตว์ และปัจจัยด้านการโฆษณาประชาสัมพันธ์ของสวนสัตว์ ส่วนการทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการมาเที่ยวชมสวนสัตว์เชียงใหม่ซึ่งจำแนกตามอาชีพและเพศ โดยใช้สถิติไคสแควร์ สำหรับการประเมินมูลค่าความเต็มใจที่จะจ่ายนั้นใช้วิธี CVM แบบปิดด้วยเทคนิคที่เรียกว่า Bidding Game เพื่อหามูลค่าความเต็มใจที่จะจ่ายสำหรับการเข้าชมสวนสัตว์เชียงใหม่ และใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อมูลค่าความเต็มใจที่จะจ่ายสำหรับการเข้าชมสวนสัตว์เชียงใหม่ มีผลการศึกษาดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยวชาวไทยกลุ่มตัวอย่างที่มาเที่ยวชมสวนสัตว์เชียงใหม่ทั้งหมด 300 คน พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุไม่เกิน 30 ปี ส่วนมากเป็น โสด มีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว มีระดับการศึกษาปริญญาตรี และมีรายได้เฉลี่ย 5,001 – 10,000 บาทต่อเดือน

เมื่อพิจารณาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยกลุ่มตัวอย่างที่มาเที่ยวชมสวนสัตว์เชียงใหม่ ทั้งหมดจำนวน 300 คน พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่วัตถุประสงค์ในการเดินทางมาเชียงใหม่คือ เที่ยวและพักผ่อน โดยเดินทางมากับครอบครัวและญาติ และพักที่โรงแรมหรือรีสอร์ท โดยมีวัตถุประสงค์หลักในการมาเที่ยวชมสวนสัตว์เชียงใหม่เพื่อพักผ่อนหย่อนใจ รองลงมาคือ มาเที่ยวสวนสัตว์เชียงใหม่เพื่อชมหมีแพนด้า ในการมาเที่ยวสวนสัตว์เชียงใหม่นี้นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มาเที่ยวกับครอบครัวและญาติ รองลงมาคือ มาเที่ยวกับเพื่อน โดยนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เคยมา

เที่ยวสวนสัตว์เชียงใหม่แห่งนี้แล้วและมีการมาเที่ยวซ้ำเป็นครั้งที่ 3 มากที่สุด รองลงมาคือ มาเที่ยวซ้ำเป็นครั้งที่ 4 ซึ่งนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะใช้รถยนต์ส่วนตัวในการเดินทางมายังสวนสัตว์เชียงใหม่ รองลงมาคือ รถรับจ้าง พาหนะที่ใช้เที่ยวชมภายในสวนสัตว์นั้นนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ใช้รถยนต์ส่วนตัว รองลงมาคือ เดิน โดยครั้งนี้จะใช้เวลาในการเที่ยวอยู่ภายในสวนสัตว์ประมาณ 60 – 120 นาที หรือ 1 – 2 ชั่วโมง รองลงมาคือ 121 – 180 นาที หรือ 3 – 4 ชั่วโมง มีนักท่องเที่ยวมาเที่ยวกันในวันจันทร์ – ศุกร์มากที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้ศึกษาทำการเก็บข้อมูลในวันจันทร์ - ศุกร์มากกว่าวันอื่น ๆ รองลงมาคือ มาเที่ยวในวันเสาร์ – อาทิตย์ โดยนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ทราบข้อมูลข่าวสารของสวนสัตว์เชียงใหม่ทางโทรทัศน์ รองลงมาคือ นักท่องเที่ยวทราบข้อมูลข่าวสารของสวนสัตว์จากเพื่อน โดยที่นักท่องเที่ยวทุกคนจะต้องจ่ายค่าบัตรเข้าชมสวนสัตว์คนละ 50 บาท เป็นเงินทั้งหมด 15,000 บาท นอกจากนี้แล้วนักท่องเที่ยวยังมีค่าใช้จ่ายอื่นๆ อีกได้แก่ ค่าบัตรเข้าชมหมีแพนด้า ค่ายานพาหนะเข้าชมสวนสัตว์ ค่ารถยนต์ของสวนสัตว์ในการเที่ยวชมภายในสวนสัตว์ ค่าอาหารและเครื่องดื่ม ค่าของที่ระลึก รวมถึงค่าบริการต่าง ๆ โดยนักท่องเที่ยวมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 286.15 บาทต่อคน

จากการศึกษาพบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเห็นว่าปัจจัยที่มีผลต่อการมาเที่ยวชมสวนสัตว์เชียงใหม่มากที่สุด คือ ปัจจัยด้านกิจกรรมของสวนสัตว์ คะแนนเฉลี่ย 2.09 อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาถึงปัจจัยย่อยในด้านกิจกรรมของสวนสัตว์แล้ว พบว่านักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าสวนสัตว์มีข้อมูลเกี่ยวกับสัตว์ซึ่งเหมาะสำหรับการศึกษาหาความรู้ โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.33 อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาเห็นว่าสวนสัตว์เป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจในช่วงกลางวัน มีคะแนนเฉลี่ย 2.29 อยู่ในระดับปานกลาง และนักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่าสวนสัตว์มีการจัดกิจกรรมที่น่าสนใจและมีอย่างต่อเนื่องเป็นลำดับสุดท้าย มีคะแนนเฉลี่ย 2.01 อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัจจัยด้านการโฆษณาประชาสัมพันธ์ของสวนสัตว์เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการมาเที่ยวสวนสัตว์เชียงใหม่เป็นอันดับ 2 มีคะแนนเฉลี่ย 2.12 อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาถึงปัจจัยย่อยแล้วพบว่านักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าเจ้าหน้าที่ของสวนสัตว์มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสวนสัตว์เป็นอย่างดี โดยมีคะแนนเฉลี่ย 2.16 อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือ นักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่าสวนสัตว์มีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องและทั่วถึง มีคะแนนเฉลี่ย 2.11 อยู่ในระดับปานกลาง และนักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่าสวนสัตว์มีการให้ข่าวสารข้อมูลที่ดีนั้นเป็นลำดับสุดท้าย มีคะแนนเฉลี่ย 2.10 อยู่ในระดับปานกลาง สำหรับส่วนปัจจัยด้านราคาของสวนสัตว์เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการมาเที่ยวสวนสัตว์เชียงใหม่เป็นอันดับ 3 มีคะแนนเฉลี่ย 2.09 อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาถึงปัจจัยย่อยในด้านราคาของสวนสัตว์แล้ว พบว่า นักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าราคาบัตรเข้าชมสวนสัตว์มี

ความเหมาะสม โดยมีคะแนนเฉลี่ย 2.16 อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือ นักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่าราคาค่ารถยนต์ชมสวนสัตว์มีความเหมาะสม มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.12 อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนนักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่าราคาบัตรเข้าชมหมีแพนด้าและราคาค่าขนพาหนะเข้าสวนสัตว์มีความเหมาะสมนั้นเป็นลำดับสุดท้าย โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.05 อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการมาเที่ยวสวนสัตว์เชียงใหม่ของนักท่องเที่ยวชาวไทยกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ และอายุ สามารถสรุปผลการศึกษาได้ว่าปัจจัยที่มีผลต่อการมาเที่ยวชมสวนสัตว์เชียงใหม่จำแนกตามกลุ่มอาชีพนั้น นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพที่มีรายได้ไม่ประจำมีความเห็นว่าการที่สวนสัตว์มีการจัดแสดงโชว์หมีแพนด้าและโคอาล่า ตลอดจนสวนสัตว์มีข้อมูลเกี่ยวกับสัตว์ซึ่งเหมาะสำหรับการศึกษาหาความรู้มีผลต่อการมาเที่ยวสวนสัตว์เชียงใหม่มากกว่านักท่องเที่ยวที่มีอาชีพที่มีรายได้ประจำ สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อการมาเที่ยวชมสวนสัตว์เชียงใหม่จำแนกตามกลุ่มอายุนั้น พบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นที่ว่าทุกปัจจัยไม่มีความแตกต่างกัน กล่าวคือแต่ละกลุ่มอายุของนักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเหมือนกันว่าปัจจัยทุกปัจจัยนั้นมีผลต่อการเข้าชมสวนสัตว์อยู่ในระดับปานกลาง

สำหรับการประเมินมูลค่าความเต็มใจที่จะจ่ายสำหรับการเข้าชมสวนสัตว์เชียงใหม่ พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 300 คน มีมูลค่าความเต็มใจที่จะจ่ายสำหรับการเข้าชมสวนสัตว์เชียงใหม่เฉลี่ยที่ราคา 58.82 บาท ซึ่งนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีมูลค่าความเต็มใจที่จะจ่ายสำหรับการเข้าชมสวนสัตว์เชียงใหม่อยู่ในช่วงราคา 36 - 55 บาท รองลงมาคือ อยู่ในช่วงราคา 56 - 75 บาท โดยที่เพศชายจะมีมูลค่าความเต็มใจเฉลี่ยมากกว่าเพศหญิง อยู่ในช่วงอายุมากกว่า 40 ปี มีสถานภาพสมรส มีรูปแบบการมาเที่ยวสวนสัตว์เชียงใหม่กับครอบครัวและญาติ มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 40,000 บาท

ปัจจัยที่มีผลต่อมูลค่าความเต็มใจที่จะจ่ายสำหรับการเข้าชมสวนสัตว์เชียงใหม่ คือ ปัจจัยในเรื่องเพศของนักท่องเที่ยว อายุของนักท่องเที่ยว จำนวนของปีการศึกษาสูงสุดของนักท่องเที่ยว และปัจจัยในเรื่องของรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของนักท่องเที่ยว มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวก แต่สำหรับปัจจัยในเรื่องสถานภาพการสมรสของนักท่องเที่ยว โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางลบ

จากแบบจำลองการประมาณมูลค่าความเต็มใจที่จะจ่ายสำหรับการเข้าชมสวนสัตว์เชียงใหม่ อธิบายได้ว่าหากนักท่องเที่ยวที่เป็นเพศชายมีความเต็มใจที่จะจ่ายสำหรับการเข้าชมสวนสัตว์เชียงใหม่มากกว่าเพศหญิง 8.45 บาท นักท่องเที่ยวที่เป็นโสดมีความเต็มใจที่จะจ่ายน้อยกว่า

นักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพอื่น ๆ 5.15 บาท นักท่องเที่ยวที่มีอายุมากขึ้นมีความเต็มใจที่จะจ่ายมากขึ้น 0.33 บาท นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาสูงขึ้นมีความเต็มใจที่จะจ่ายมากขึ้น 1.28 บาท และหากนักท่องเที่ยวมีรายได้เฉลี่ยเพิ่มขึ้น 10,000 บาทต่อเดือน มีความเต็มใจที่จะจ่ายสำหรับการเข้าชมสวนสัตว์เชียงใหม่มากขึ้น 3.40 บาท นั่นเอง

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากการผลการศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เข้าชมสวนสัตว์เชียงใหม่ ปัจจัยที่มีผลต่อการมาเที่ยวสวนสัตว์เชียงใหม่ และการประเมินมูลค่าความเต็มใจที่จะจ่ายสำหรับการเข้าชมสวนสัตว์เชียงใหม่ มีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1) จากการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการมาเที่ยวสวนสัตว์เพื่อพักผ่อนหย่อนใจ ดังนั้นทางสวนสัตว์เชียงใหม่ควรปรับสภาพให้สวนสัตว์เชียงใหม่เป็นสถานที่ท่องเที่ยว พักผ่อนหย่อนใจที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น

2) จากการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์มาเที่ยวสวนสัตว์เพื่อมาชมหมีแพนด้าเนื่องจากหมีแพนด้าเป็นทูตสันถวไมตรีจากจีน โดยประเทศจีนนำมาอยู่ที่สวนสัตว์เชียงใหม่เป็นเวลา 10 ปี ซึ่งเป็นแห่งเดียวในประเทศไทยที่มีหมีแพนด้า จึงเป็นที่สนใจและดึงดูดใจของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ ดังนั้นทางสวนสัตว์เชียงใหม่ควรที่จะให้ความสำคัญกับสถานที่ รวมถึงการให้บริการในส่วนของการจัดแสดงโชว์หมีแพนด้า

3) จากการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรูปแบบการมาเที่ยวสวนสัตว์เชียงใหม่กับครอบครัวและญาติ ดังนั้นทางสวนสัตว์เชียงใหม่จึงควรเน้นกิจกรรมที่เน้นการสร้างสานสัมพันธ์ให้กับครอบครัว

4) จากการศึกษาพบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการมาเที่ยวสวนสัตว์เพื่อมาชมหมีแพนด้า กล่าวคือ หมีแพนด้าเป็นสิ่งดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวชมสวนสัตว์เชียงใหม่ แต่หากในอนาคต หลังจาก 10 ปีแล้ว ต้องมีการส่งหมีแพนด้ากลับคืนประเทศจีนก็จะทำให้นักท่องเที่ยวมาเข้าชมสวนสัตว์เชียงใหม่ลดลง ดังนั้นสวนสัตว์เชียงใหม่จึงควรมีการเตรียมแผนรองรับที่น่าสนใจในการดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาชมสวนสัตว์เชียงใหม่ต่อไป

5) จากการศึกษานักท่องเที่ยวที่มีผลต่อการมาเที่ยวชมสวนสัตว์เชียงใหม่ พบว่าปัจจัยด้านกิจกรรมของสวนสัตว์มีผลมากที่สุดเมื่อเทียบกับปัจจัยอื่น ๆ คือการที่สวนสัตว์มีข้อมูลเกี่ยวกับสัตว์ซึ่ง

เหมาะสำหรับการศึกษาหาความรู้ ดังนั้น สวนสัตว์เชียงใหม่จึงควรมีการพัฒนาและจัดหาข้อมูลที่เป็นความรู้เกี่ยวกับสัตว์ให้ทันสมัยและต่อเนื่องอยู่เสมอ

6) จากการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เดินทางมาเที่ยวสวนสัตว์เชียงใหม่โดยรถยนต์ส่วนตัว และใช้รถยนต์ส่วนตัวในบริเวณสวนสัตว์ ดังนั้นทางสวนสัตว์เชียงใหม่ควรจะจัดสถานที่สำหรับที่จอดรถให้เพียงพอแก่นักท่องเที่ยว

7) จากการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยกลุ่มตัวอย่างบางส่วนจะใช้บริการรถยนต์ของสวนสัตว์เชียงใหม่สำหรับการเที่ยวชมภายในสวนสัตว์ ดังนั้นทางสวนสัตว์เชียงใหม่จึงควรจัดรถยนต์ที่ให้บริการดังกล่าวให้เพียงพอสำหรับนักท่องเที่ยว

8) จากการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทราบข่าวสารข้อมูลของสวนสัตว์เชียงใหม่ทางโทรทัศน์ ดังนั้นทางสวนสัตว์เชียงใหม่จึงควรมีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสวนสัตว์ผ่านสื่อโทรทัศน์มากที่สุด

9) จากการศึกษาพบว่า นอกจากค่าใช้จ่ายสำหรับค่าบัตรเข้าชมสวนสัตว์ ค่าบัตรเข้าชมหมีแพนด้า ค่ายานพาหนะเข้าชมสวนสัตว์ และค่ารถยนต์ของสวนสัตว์สำหรับชมภายในสวนสัตว์แล้ว นักท่องเที่ยวชาวไทยกลุ่มตัวอย่างยังมีค่าใช้จ่ายสำหรับค่าอาหาร และเครื่องดื่ม ค่าของที่ระลึก และค่าบริการอื่น ๆ ดังนั้นทางสวนสัตว์เชียงใหม่จึงควรจัดสถานที่สำหรับจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม และสถานที่สำหรับจำหน่ายของที่ระลึก ให้เพียงพอกับความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชม